

4. ЕЛИТАРНИЯТ ИНТЕРИОР И ПРЕЗОКЕАНСКИТЕ КОРАБИ

Обзавеждането на големите параходи през двадесетте години и в началото на тридесетте години отваря широко поле за действие на френските декоратори. Да припомним имената на някои от тях – "Париж", "Ил-дьо-Франс", "Ла Файет", "Атлантик" и преди всичко "най-люксовият кораб на всички времена" – според един вестник от това време – "Нормандия". Големите имена на интериорната декорация участват в тези начинания. Нека цитираме имената на Лалик, Льолиу, Фоло, Дюфрен, Дюнан и, разбира се, Рулман, който обзавежда салоните на първа класа на "Ил-дьо-Франс". Всички тези реализации са в услуга на авторите си, които по този начин се сдобиват с истински подвижни витрини, които ентусиазираните критици квалифицират като "музеи на интериорната декорация"; едно посещение из салоните и луксозните кабинети е толкова интересно, колкото посещаването на Есенния салон или Салона на декораторите. Великолепието на тези плаващи дворци обаче е кратко: "Атлантик" е унищожен от пожар едва петнадесет месеца след пускането му на вода, а "Нормандия", закомвена в пристанище Ню Йорк, когато избухва Втората световна война, е реквизиран от американското правителство, което го използва за превоз на своите войски.

Стильот ар деко може да се открие днес в малкото запазени декоративни и функционални елементи от обзавеждането на луксозния презокеански лайнер "Нормандия", който представлява една истинска плаваща изложба на най-добрите постижения на френското

творчество. В архитектурата някои известни примери са сгради като небостъргача Крайслър Билдинг в Ню Йорк с характерния си завършек, сградата на нюйоркския Рейдио Сити Мюзик Хол, редица сгради в Чикаго, фабриката Хувър във Великобритания и др.

Повечето от мебелите ар деко се намират в Музея на декоративното изкуство в Париж и музея "Метрополитен" в Ню Йорк. Мебелите ар деко са свидетелство за последната, завършваща глава от историята на мебелното изкуство. Те търпят две основни влияния: от една страна, идеите на школата Баухаус и архитектите модернисти Льо Корбюзие, Валтер Гропиус, Мис ван дер Рое и, от друга – творбите на майстори-перфекционисти като Емил Жак Рулман при мебелите, Жан Пюифорса при бижутерите, Жан Дюнан, съдружието Сю и Мар и др. Те са виртуозни изпълнители, изявяват максимално възможностите си и ползват материали, достойни за такова майсторство. Този занаят без съмнение е скъп и елитарен: от френските колонии се внасят материали като седеф, костенуркова черупка, абанос, амбойна, орех, слонова кост, палмово дърво, сребро и злато за ориенталски инкрустации и японски лак. На изложбата в Париж през 1925 г. Емил-Жак Рулман представя експозицията "Жилище на един колекционер". Там той включва творби на скулптора Антоан Бурдел, Франсоа Помпон, Жан Дюна, експерта по лаковете Жан Дюнан и мебелиста Пиер Льогрен. Това представлява акт на консолидация, апел към единство, който се проявява като един от основните таланти на Рулман като декоратор.

Съществува комплект от два шкафа на Рулман от 1925 г. – в музея "Метрополитен" в Ню Йорк и Музея на декоративното изкуство в Париж, които са илюстрация на неговите идеи и абсолютно майсторство при ползването на различни материали. Шкафът е изработен от розово дърво, инкрустиран с абанос и слонова кост. Флоралните мотиви върху фронталната повърхност напомнят поразително за стила ар нуво. Увенчаващата част на плота е декорирана с редица от бели "клавиши" от слонова кост, напомнящи гръцка класическа декорация. Страничните вертикални ръбове са скосени и декорирани с ивици от слонова кост; предните крака са извити по диагонал, с малка декоративна волута в горния край. Формата на шкафа е заимствана от комодите "бомбе", но е значително по-елегантна и спокойна.

Андре Грулт. *Жена*, антропоморфен шкаф от галюша и слонова кост, заедно с мебел *Мъж*, са представени през 1925 г. на Изложбата на декоративните изкуства